

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

VLUCHT !

toneelspel door ouderen voor kinderen

door

1880

Tom Cornu

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2013

Nr.3143

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A2

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *VLUCHT!* op te voeren moet de naam van auteur *TOM CORNU* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2012/220/047
ISBN 978-90-385-12174

© 2013 Toneelfonds J. Janssens/Tom Cornu
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(2 dames – 1 heer)

ZITA, 13 jaar
LEO, opa
DAISY, oma

KORTE INHOUD

Zita is een meisje van dertien. Haar vader is een jaar geleden verdwenen. Velen denken dat hij dood is, maar dat gelooft Zita niet. Hij zendt haar immers brieven via postduiven van opa Leo. Hierin vertelt hij over zijn geheime missie. Hij heeft net een enorm nest wormen ontdekt die in een steeds sneller tempo de wereld uithollen. Zita leeft voor deze brieven.

Maar dan worden de duiven één voor één vermoord. Wie heeft hier de hand in? Een jaloerse duivenmelker? Een vijand van haar vader? De wormen? Zita wil uitzoeken wie de dader is. Ze betreft opa Leo in haar plan.

Leo werkt schoorvoetend mee. Hij heeft immers al snel door wie de dader is. Zijn ‘zotte’ vrouw Daisy probeert hem al maanden op de meest groteske manieren ‘uit zijn kot te lokken’. Met het doden van zijn duiven neemt ze nu wraak voor zijn volhardend zwijgen, het voorliegen van Zita (hij schrijft immers de brieven), voor zijn vlucht in het duivenkot waar hem een dood door duivenmelkerlong wacht. Hoewel Leo steeds woedender wordt door het verlies van zijn duiven, durft hij de confrontatie met Daisy niet aangaan. Daisy betichten, betekent met Daisy praten.

Op een nacht trekken Zita en Leo de wacht op voor het duivenkot. Na het eten van een ‘pudding’ valt Zita in slaap. Leo ziet hoe Daisy het duivenkot in brand wil steken. Hij sluit haar op in het kot en dempt elk geluid met een muur van matrassen.

Wanneer Zita wakker wordt, beweert Leo een worm gevangen te hebben. Zita stuurt hij weg: het ondervragen van de worm is werk voor volwassenen.

Zita ontdekt dat haar oma in het kot opgesloten zit. Samen schrijven ze een laatste duivenbrief. Het is het einde van het wormenverhaal. Een afscheid van Zita’s papa. Een nieuw begin voor allen.

‘Vlucht!’ is een voorstelling over verlies, over de moeilijkheid van liefhebben en loslaten, bij jong en oud. Maar tevens gaat het over groot worden en de vragen die dit oproept. Wie ben ik? Ben ik normaal? Wat is normaal?

1. DAG 1 : HET WORMENVERHAAL

(Een man, Leo, zit op een krukje in zijn duivenkot. Hij leest een brief voor. Een dertienjarig meisje , Zita, cirkelt rond hem.)

LEO : *(enige theatraliteit, genietend van performance)* Rosita mijn kind. Ik hoop dat deze brief je bereikt. 't Weer is verschrikkelijk in de bergen. De wind dolt met de postduiven als waren het kaatsballen. Het moet god zijn of iets beter die toch dit armzalig beestje in mijn handen dreef.

Ik mis je zo, mijn vlinder. Elke dag groeit mijn verlangen terug te keren, op te geven. Maar ik mag niet opgeven. Ik voel dat ik op iets groots gestoten ben, iets gigantisch.

De laatste weken speurde ik met mijn geo-radar de wereld af naar holtes. Ik bracht alles nauwkeurig in kaart. Wat ik ontdekte, jaagt me angst aan: heel onze aardkorst is ondertunneld. Gat, gang, grot, gat, gang, grot.

Om meer informatie te vergaren, besloot ik ter plaatse te gaan. Ik liet me aan een touw zakken tot in één van de holtes. Ik liep door de donkere gaten. Enorme gangen zijn het waarin alles galmt, waarin men verloren loopt. Toen ik op het punt stond me een volgende touwlengte te laten zakken, braakte de gang een donker gegrom uit. Ik ben naar boven gevlucht, Zita. Hijgend, zwetend, wroetend, zonder ook maar één keer te pauzeren. Er zit daar iets Zita. En ik moet uitvinden wat. Voor het te laat is. Morgen ga ik terug. Nu probeer ik te slapen. Ben bang voor mijn dromen. Ik schrijf je als de duiven vliegen.

Je papa

(Leo rolt de brief op en steekt hem in een klein metalen kokertje.

ZITA : Gaat papa nog wel terugkomen?

LEO : Ik geloof in hem. Hij is de slimste mens die ik ken.

ZITA : Ik geloof ook in hem.

LEO : Hij zal wel snel weer iets laten weten. Vandaag gaan er weer tien duiven met de vrachtwagen weg. Hij zal er wel eentje kunnen vangen.

ZITA : Ik wou dat hij gewoon eens mailde of belde.

LEO : Dat is blijkbaar ...

(Gechant (om ohm aum))

ZITA : Wat is dat?

LEO : Uw oma.

(Geklop op de deur)

DAISY : *(off scène)* Zit gij nu weer in dat duivenkot, poepie. Ge weet toch hoe slecht dit voor u is.

(Leo antwoordt niet maar haalt uit zijn zak twee oordoppen en steekt ze in. Hij neemt een borstel en begint het hok te vegen.)

Zita, uw moeder wil dat ge naar huis komt.

(Zita treuzelt. Wil liever nog bij haar opa blijven.)

LEO : *(fluisterend, met knipoog)* Ga maar, duifje. Kom morgenvroeg terug.

(Exit Zita. In de deuropening staat Daisy. Ze begint weer te chanten. Leo probeert het te negeren maar draait zich dan toch geërgerd om.)

Moet dit nu echt?

DAISY : Dirk is vandaag een jaar verdwenen. Ik kan wel wat hulp gebruiken.

LEO : Dat kunt ge wel zeggen.

DAISY : *(verblijd)* Doet ge mee? Uw bromstem met mijn vogelgezang. Dat wordt een prachtig duet.

2. NACHT EEN

(Donker. Daisy slaapt. Leo loopt verward rond.)

LEO : Dirk? Dirk? Dirk?

(Leo valt uiteindelijk ook in slaap. Grotelijke snurkgeluiden.)

3. DAG 2 : DE HOESTBUI

(Zita komt op. Maakt haar opa wakker.)

LEO : Dirk? Zita!

ZITA : *(fluisterend)* Opa, gaan we kijken of er een brief is?

LEO : Het is nog maar zes uur.

ZITA : Ik kon niet slapen. Ik wou dat er een manier was dat ik papa kon helpen.

LEO : Wacht in de keuken. Ik ga me aankleden. Ik zal oma vragen om je een boterham te maken.

(Zita loopt naar de keuken. Als ze zich ervan heeft verzekerd dat er niemand is, neemt ze een fotoboek van de tafel en begint erin te bladeren. Leo gaat naar Daisy en maakt haar wakker.)

Zita zit in de keuken. Ze wil een boterham.

(Leo gaat af. GERATEL VAN TYPEMACHINE. Daisy loopt slaperig naar de keuken. Observeert even in stilte hoe Zita in het fotoboek kijkt.)

DAISY : Zo vroeg Zitåtje.

ZITA : *(voelt zich betrupt en legt fotoboek gauw terug.)* Ik kon niet slapen.

DAISY : Zorgen?

(Zita zwijgt ongemakkelijk. Daisy laat haar, maar doet een schort aan met SOS DAISY erop en begint te zingen (commercial-achtig) terwijl ze een groentesap begint te bereiden.)

Zijt ge te dik, groentesap. Voelt g'u wat slap, groentesap. Hebt ge de hik, groentesap. Ging ge op de lap, groentesap. Zijt ge niet goed snik, groentesap. Zit men op uw kap, groentesap.

(Zita moet eerst lachen met haar oma maar versomberd dan weer ('ben je niet goed snik'.))

Gaat het?

ZITA : Ik heb hoofdpijn.

DAISY : Kreeg uw hoofd een tik, groentesap.

ZITA : *(kwaad)* Doe eens normaal.

(Een stilte waarin Zita verder in het fotoboek kijkt. Daisy ruimt op en kijkt af en toe bezorgd.)

Is dit papa?

(Daisy knikt bevestigend.)

Lijk ik op papa?

DAISY : Enorm.

ZITA : Hij lacht.

DAISY : Uw papa lachte altijd. Het was ne verschrikkelijke deugniet. Hij heeft opa's duiven eens allemaal in een ander kleurke geschilderd. Hij vond dat grijs te saai. Kwaad dat uw opa toen was.

ZITA : Was hij toen nog niet ziek?

(Leo komt de kamer binnen.)

LEO : *(woedend)* Wie zegt er dat uw papa ziek is? Uw papa is de intelligentste kerel van heel de wereld, onthoud dat.

(Leo beent de kamer uit. Zita kijkt bang naar haar oma.)

ZITA : Papa deed soms heel geflipte dingen. Mamma zegt ...

LEO : Komt ge nog mee?

(Zita en Leo lopen buiten.)

Uw oma en mama weten niet alles wat wij weten.

ZITA : En waarom niet?

LEO : Kent ge dat, vrouwen. Dat tatert en tatert. Dat kan geen geheim bewaren.

ZITA : *(beledigd)* Ben ik geen vrouw?

LEO : Gij zijt de dochter van uw vader. Allée, ga snel kijken.

(Zita rent snel naar het duivenkot.)

En?

ZITA : *(weer helemaal blij)* Er is een brief van papa.

(Zita wil de brief voorlezen maar Leo neemt hem van haar af.)

LEO : *(retorisch)* Zal ik hem voorlezen.

(Leo sluit de deur van het duivenkot met twee grote sloten. Donker, enkel duivenkot verlicht met kaarslicht. Daisy komt aangelopen en legt haar oor tegen het duivenkot. DUIVENGEKOER.)

Rosita mijn kind. Weer een duifje van je opa gevangen. Weer een brief aan jou. Ik heb het nodig. Niemand wil me geloven. Alleen jij.

Ik ben gisteren weer afgedaald. Op zoek naar wie of wat onze wereld ondermijnt. Ik ben gegaan daar waar geen mijnwerker zich waagt. Onder de steenkoollagen tot net boven de kern van vloeibaar ijzer. Ik droeg een warmteresistent pak, maar had nog het gevoel gekookt te worden.

Ik denk dat ik de daders gevonden heb, Zita. Ik ben op een nest gestoten. Een wormennest zich aanschurkend tegen de kern van onze wereld. Duizenden graden Celsius en ik verkilde.

Stel het u voor Zita, het gekronkel van miljoenen lijfjes. In de mond scherpe tanden. Ze graven, kilo's rots verslindend in een paar seconden. Ze groeien. Voor mijn ogen verdubbelde hun lengte.

Ik weet niet wat het zijn, Zita. Maar ze vreten onze aardbol op. Wat vol is wordt hol. Overal kan men door de bodem zakken.

Paniek beving me en ik vluchtte. In mijn haast gleed ik uit. Honderden meters naar beneden, om midden in het gekrioel te belanden. Meteen begonnen ze te vreten. Kleine gaatjes in mijn pak. De hitte boorde zich naar binnen en brandde mijn huid. Zo snel als ik kon, klom ik weer naar boven. Meer gekookt dan levend bereikte ik het aardoppervlak.

Ik ben bang, Zita. Ik heb vandaag al verschillende instanties gecontacteerd. Probeerde hen te waarschuwen voor de ramp die ons bedreigt. Ze lachten me allen uit. Gaten, zei u? Teveel kaas gegeten misschien? Wormen? We zullen u vislijnen sturen. Iedereen denkt dat ik gek ben. Jij ook?

Rosita mijn kind. Weer een duifje van je opa gevangen. Weer een brief aan jou. Ik heb het nodig. Niemand wil me geloven. Alleen jij.

ZITA : *(heftig maar wat geforceerd)* Nee.

LEO : Ik heb zin om op te geven. Om terug te keren naar jullie. Maar dat mag niet. Ik

zie je graag, meisje. Ik moet jouw wereld redden. Ik ga uitzoeken hoe ik die schepsels kan uitroeien. Alleen.

Ik schrijf je als de duiven vliegen.

Je papa.

(Naar het einde van het verhaal begint Leo steeds meer te hoesten en moeilijker te ademen. Het hoesten lijkt zijn longen te verscheuren. Zita kijkt verschrikt.)

ZITA : Opa?

(Zita klopt hem op de rug. Leo wordt steeds kortademiger. Zita raakt in paniek en loopt naar buiten.)

Oma!

(Daisy komt erbij.)

Moet ik de ambulance bellen? Hij gaat toch niet dood?

DAISY : *(heftig)* Als hij sterft zal het zijn omdat ik hem vermoord wanneer hij nog eens naar zijn duivenkot gaat.

(Zita kijkt bang naar haar oma.)

Dat is bij wijze van spreken, schatje. Uw opa is ziek aan zijn longen. Hoe meer hij bij zijn duiven is, hoe erger het wordt. Maar hij is zo koppig als nen ezel.

ZITA : Maar als hij niet meer naar zijn duiven mag, wie gaat er dan...

DAISY : Ga maar naar huis Zita. Alles komt in orde.

(Exit Zita. Ze blijft een eindje verder luisteren.)